

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права та юридичної журналістики

07-03-19

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійної роботи
з дисципліни «Господарське право»

для студентів

напряму підготовки 6.030401 «Право»

денної форми навчання

Частина 3

Рекомендовано методичною комісією
напряму підготовки
6.030401 «Право»
Протокол № 1 від «12» лютого 2015 р.

Рівне – 2015

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Господарське право» для студентів напряму підготовки 6.030401 «Право» денної форми навчання/ Г.В.Спічек. – Рівне: НУВГП, 2015. – 32 с.

Упорядник: Г.В. Спічек., ст.. викладач кафедри міжнародного права та юридичної журналістики.

Відповідальний за випуск: В.І. Шанюк., канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри міжнародного права та юридичної журналістики

Ці методичні вказівки є завершальною частиною методичних вказівок до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Господарське право». У них подано питання та задачі, які необхідно розглянути у 4-му змістовому модулі.

Зміст

1. Завдання до практичних занять та самостійної роботи.....	3
1.1Змістовий модуль 4.....	3
2.Теми для самостійного опрацювання.....	21
3.Контрольні питання до іспиту.....	26

1. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1.1 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 ТЕМА 11. ГОСПОДАРСЬКІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

План:

1. Поняття господарського зобов'язання. Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань.
2. Види господарських зобов'язань.
3. Поняття господарського договору. Характер співвідношення господарського зобов'язання та господарського договору.
4. Класифікація господарських договорів.
5. Істотні умови господарських договорів. Поняття та специфіка захисного застереження.
6. Поняття та особливості публічного, попереднього договорів, договору прислання та генерального договору у сфері господарювання.
7. Загальний порядок укладення господарських договорів. Повноваження на укладення договорів від імені юридичної особи. Нотаріальне посвідчення та державна реєстрація договорів.
8. Укладення договорів в мережі Інтернет, на публічних торгах (аукціонах), за конкурсом, за державним замовленням, на біржах, виставках та ярмарках, за рішенням суду.
9. Порядок зміни та розірвання господарських договорів. Недійсність господарських договорів: підстави та наслідки.
10. Особливості договорів, укладених в рамках державно-приватного партнерства.

Задача 1. У листопаді 2010 р. державне комерційне підприємство «Світанок» (позивач) звернулось з позовом до ТОВ «Мрія» (відповідача) про звільнення орендованого

приміщення, у зв'язку з закінченням строку дії договору оренди.

Під час судового розгляду справи були встановлені наступні обставини. 21 січня 2007 року між відповідачем та позивачем було укладено договір оренди, за умовами якого позивач передав, а відповідач отримав в тимчасове користування нежитлове приміщення для розміщення магазину. Термін дії договору за згодою сторін визначено до 21 жовтня

2010 р. За тиждень до закінчення терміну дії договору позивач повідомив відповідача про свій намір використовувати означене нежитлове приміщення для власних потреб, та у зв'язку із цим просив відповідача про звільнення означеного приміщення відразу після закінчення терміну дії договору оренди. Відповідач відмовився звільнити орендоване приміщення, обгрунтовуючи це тим, що він належним чином виконував свої договірні обов'язки та має намір на укладення договору оренди на новий термін, що є його переважним правом.

Яке рішення має постановити суд ?

Чи може державне підприємство виступати орендодавцем за договором оренди державного майна ?

Чим відрізняється поновлення (продлонгація) договору оренди від укладення договору оренди на новий термін?

Задача 2. У грудні 2010 р. приватне підприємство «Отек» (позивач) звернулося з позовом до приватного підприємства «Промінь» (відповідача) про стягнення за договором будівельного підряду заборгованості за виконані роботи та пені за прострочення їх оплати.

Під час судового розгляду справи були встановлені наступні обставини. У січні 2009 р. між позивачем та відповідачем був укладений договір будівельного підряду, за умовами якого позивач своєчасно виконав усі передбачені у проектній документації (додаток 1 до договору) будівельні роботи. Факт виконання робіт підтверджується актами здачі-приймання виконаних робіт, підписаними повноважними представниками позивача та відповідача. Утім, незважаючи

на прийняття виконаних робіт, їх оплату відповідачем було зроблено частково, у зв'язку із чим виникла заборгованість. Рішенням господарського суду у задоволенні позову було відмовлено. Рішення мотивовано тим, що відповідно до ст. 318 ГК України виконання робіт за договором підяду повинно проводитись на підставі проектно-кошторисної документації, в якій має бути чітко визначена ціна робіт, що є істотною умовою означеного договору. Відсутність цієї умови свідчить про проведення як підрядних робіт, так і їх часткову оплату, без достатньої правової підстави, що вимагає застосування наслідків, передбачених главою 83 книги 5 ЦК України

Чи є законним рішення суду ? Обґрунтуйте свою відповідь.

Задача 3. У квітні 2011 р. державне підприємство «Тракторний завод» (позивач) звернулось з позовом до комерційного банку «Б» (відповідача) про визнання недійсним договору застави, посилаючись на те, що останній укладено з порушення вимог чинного законодавства (по-перше, договір не був нотаріально посвідчений; по-друге, його договірні умови не були узгоджені з органом, уповноваженим управляти відповідним державним майном). Під час судового розгляду справи були встановлені наступні обставини. 15 березня 2010 р. між позивачем та відповідачем був укладений кредитний договір на суму 500000 грн., із строком повернення – до 15 березня 2011 р. З метою забезпечення виконання зобов'язань позивача за кредитним договором, між ним та відповідачем у цьому ж місяці був укладений договір застави, за яким позивач передав відповідачу у заставу трактори на загальну суму 480000. Однак оскільки позивач є державним підприємством щодо якого у липні 2010 р. прийнято рішення про приватизацію, відсутність погодження на продовження дії договору застави з боку відповідних органів приватизації, на думку позивача, є підставою визнання спірного договору застави недійсним.

Чи підлягає позов задоволенню ?

Чи може розглядатися відсутність обов'язкової за чинним законодавством процедури узгодження умов договору застави майна з органом приватизації в якості підстави визнання його недійсним ?

За яких умов застагодержатель набуває право звернення стягнення на предмет застави ?

Який порядок реалізації майна державних підприємств, що перебуває в заставі ?

Чи може бути реалізований у примусовому порядку об'єкт спірного договору застави ?

Задача 4. У лютому 2008 р. ВАТ «Гірничо-збагачувальний комбінат» (позивач) пред'явлено позов до Державного підприємства «Енергоринок» (відповідач) про спонукання до укладення договору та відшкодування збитків, завданих йому відмовою від укладення такого договору. У своїй позовній заяві позивач зазначив, що у зв'язку з отриманням ліцензії на енергопостачання у нього виникла необхідність укладення з відповідачем договору купівлі-продажу електроенергії. У жовтні 2007 р. ВАТ «Гірничо-збагачувальний комбінат» направив відповідачу підписаний проект договору купівлі-продажу електроенергії. Відповідач своїм листом повідомив позивача про те, що надісланий ним проект договору не відповідає вимогам чинного законодавства (за змістом проекту даного договору позивач виступив не як енергопостачальник, а як споживач електроенергії), у зв'язку із чим відмовляється від його укладення в такому вигляді. В обґрунтування своїх позовних вимог, позивач зазначив, що Державне підприємство «Енергоринок» як суб'єкт публічних зобов'язань, відповідно до вимог чинного законодавства (ст. 178 ГКУ, ст. 633 ЦК України) та своїх установчих документів зобов'язаний здійснювати продаж електроенергії кожному, хто до нього звертається на законних підставах.

Які переддоговірні спори можуть бути предметом судового розгляду ?

Чи може бути предметом судового розгляду спір, пов'язаний зі спонуканням до укладення договору ?

Чи є у даному випадку ДП «Енергоринок» суб'єктом публічних зобов'язань ?

Яке рішення за даною справою мав постановити господарський суд ?

Задача 5. У листопаді 2010 р. ТОВ «Гарант» (позивач) звернулося з позовом до ТОВ «Регіональна зернова компанія» (відповідача) про визнання недійсним договору купівлі-продажу пшениці, обґрунтовуючи свої вимоги тим, що спірний договір був підписаний від імені відповідача особою, яка не мала на це повноважень. Під час судового розгляду справи були встановлені наступні обставини. 1 вересня 2010 р. між ТОВ «Гарант» та ТОВ «Регіональна зернова компанія» був укладений договір, за яким ТОВ «Регіональна зернова компанія» було зобов'язано продати пшеницю 3 і 4 класу, а ТОВ «Гарант» прийняти і оплатити означений товар в асортименті, кількості та по ціні згідно накладним. Належне виконання договору підтверджено матеріалами справи (видатковими накладними, актами приймання-передавання тощо). Оплата проведена покупцем на загальну суму 59986 грн., що підтверджено квитанціями до прибуткових касових ордерів. Однак позивач наполягає на визнанні договору недійсним та поверненні кожною із сторін другій усього одержаного за договором, з тих підстав, що договір від імені відповідача був підписаний Сотниковим І.М., який на момент укладення договору не мав прав (представницьких повноважень) на здійснення правочинів від імені відповідача.

Рішенням господарського суду у задоволенні позову відмовлено.

Чи є правомірним таке рішення ?

Чи дотримана у даному випадку письмова форма договору ?

Які наслідки недотримання письмової форми договору ?

Чи можуть бути застосовані у даному випадку положення ЦК про наслідки подальшого схвалення дій представника при перевищенні наданих йому повноважень ?

Задача 6. Наприкінці травня 2011 р. Державна податкова інспекція звернулася до господарського суду з двома позовами:

1) про визнання недійсним договору на надання послуг з монтажу та наладки спеціального обладнання, укладеного між Дочірнім підприємством «Торговий дім «Selmi»» та ТОВ «Опт-Треїдинг» у квітні 2011 р., як такого, що суперечить інтересам держави і суспільства. В обґрунтування своїх вимог позивач послався на те, що судовим рішенням, яке вступило у силу 12 травня 2011 р., визнано недійсним Статут ТОВ «Опт-Треїдинг»;

2) про визнання недійсним договору підяду на проведення проектної роботи з розробленням конструкторської документації, укладеного між ТОВ «Верес» та ВАТ «Спільнота» у березні 2011 р., як такого, що суперечить інтересам держави і суспільства.

В обґрунтування своїх вимог позивач послався на те, що спірна угода укладена до моменту державної реєстрації ТОВ «Верес». Під час судового розгляду було з'ясовано, що зобов'язання за спірним договором були виконані ТОВ «Верес» вже після його державної реєстрації (конструкторську документацію передано замовникові на підставі відповідного акта і вартість відповідних робіт замовником оплачено).

Які рішення мав постановити суд за кожною з цих справ ?

Задача 7.28 листопада 2011 р. АТ «Світанок» (позивач) звернулось з позовом до АТ «Насіння» (відповідача) про розірвання договору поставки насіння кукурудзи та сої. Під час судового розгляду справи були встановлені наступні обставини. 1 січня 2010 між позивачем та відповідачем був укладений договір, за умовами якого відповідач був

зобов'язаний постачати позивачу перед початком посівних сезонів (2011 р. - 2012 р.) насіння кукурудзи та сої. Означений договір був укладений позивачем з метою забезпечення своїх постійних партнерів – сільськогосподарських підприємств «Данко», «Нібулон» та ін. посівним матеріалом, та отримання від останніх за договорами поставки кукурудзяної та соєвої муки, необхідної для власного виробництва. У визначений договором термін (за 1 місяць до початку посівного сезону 2011 р.) позивач не отримав насіння кукурудзи та сої, у зв'язку із чим неодноразово звертався до відповідача з листами про відпуск насіння і, в кінцевому результаті, був вимушений купувати насіння у інших суб'єктів господарювання для забезпечення своїх партнерів посівним матеріалом. Тільки після закінчення посівного сезону відповідач повідомив позивача про свою готовність виконати зобов'язання за договором, та відшкодувати понесені позивачем збитки. Утім позивач відмовився від прийняття простроченого відповідачем виконання зобов'язання та направив йому пропозицію про розірвання договору. Відповідач не погодився на розірвання договору, та у своїй відповіді позивачу зазначив, що останній неправомірно відмовляється від прийняття запропонованого ним виконання, оскільки така відмова є оперативно-господарською санкцією, яка непередбачена в укладеному між ними договорі. Зазначені обставини і стали підставою для звернення АТ «Світанок» до суду.

Яке рішення повинен постановити суд ?

Які правові наслідки несвоєчасного виконання господарсько-договірного зобов'язання ?

Чи правомірною є відмова АТ «Світанок» від прийняття виконання зобов'язання ? У яких випадках сторона договору може розірвати договір в односторонньому (позасудовому) порядку ?

Завдання для самостійної роботи.

Завдання 1. Опрацювати правові позиції Вищих спеціалізованих Судів з спорів, що виникають з виконання зобов'язань.

Нормативний матеріал.

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. вісн. України. – 2003. – №11. – Ст. 462.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 11.– Ст. 461.
3. Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 р. // Відом. Верхов. Ради України.– 1999.– № 41. – Ст. 372.
4. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14 вересня 1999 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.
5. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. (в ред. ЗУ від 11 грудня 2003 р.) // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 231.
6. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10 квітня 1992р. (в ред. ЗУ від 14 березня 1995 р.) // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 15. – Ст.99.
7. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 01.06.2010 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2010. – № 33. – Ст. 471.
8. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 524.

Література:

1. Кучер. А.Н. Теория и практика преддоговорногоэтапа: юридический аспект. – М.:2005. – 363 с.
2. Беляневич О.А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти):Монографія.– К.: Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
3. Бєрвєно С.М. Проблеми договірнього права України: Монографія. – К.: ЮрінкомІнтер, 2006. – 392 с.

4. Подцерковний О.П. Грошові зобов'язання господарського характеру: проблемитеорії і практики. – К.: «Юстініан», 2006. – 424 с.
5. Мілаш В.С. Комерційний договір у контексті сучасних ринкових умов: Монографія.– Харків: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. – 440 с.
6. Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності: Навч. пос. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 576 с.
7. Договоры в предпринимательской деятельности / Отв. ред. Е.А. Павлодский, Т.Л. Левшина; Ин.-тзаконодательства и сравнит. правоведения. – М.: Статут, 2008. – 509 с.
8. Мілаш В.С. Окремі питання, пов'язані з укладанням господарських договорів // Підприємство, господарство і право. – 2010. – № 1. – С. 63 - 67.
9. Мілаш В.С. Теоретико-правові засади господарсько-договірної діяльності // Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Серія: економічна теорія та право. – 2010. – Вип 1. – С. 203 – 211.
10. Мілаш В.С. Переддоговірні відносини у сфері господарювання: проблеми теорії та практики // Право України. – 2010. – № 4. – С. 258 - 264.
11. Мілаш В.С. Характеристика суб'єктного складу комерційних договорів і господарсько-договірної правосуб'єктності // Юридична наука, практика і освіта: Збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 2. – С. 19 - 43.

ТЕМА 12. ВИКОНАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

План.

1. Загальні умови виконання господарських зобов'язань.
2. Виконання господарських зобов'язань
3. Передурочення виконання майново-господарських зобов'язань; передача (делегування) прав/повноважень за організаційно-господарськими зобов'язаннями.

4. Забезпечення виконання господарських зобов'язань.
5. Припинення господарських зобов'язань.

Задача 1. Акціонер акціонерного товариства (АТ) приватного типу Доренко В. Л. подарував належні йому акції, сумарна номінальна вартість яких становить 30% статутного капіталу товариства, рідному братові Доренку І. Л. АТ подало позов до суду про визнання угоди недійсною, стверджуючи що договір дарування був удаваною угодою, яка прикривала договір купівлі-продажу: Доренко В. Л. свого часу вклав усі свої заощадження в акції і навіть продав автомобіль, аби оплатити акції додаткової емісії. Після укладення так званого договору дарування акцій у колишнього акціонера АТ (Доренко В. Л.) з'явився дорогий автомобіль іноземного виробництва, він уклав з будівельною компанією договір на будівництво заміського котеджу. Крім того, брат колишнього акціонера – Доренко І. Л. обіймав посаду генерального директора Публічного АТ, який був конкурентом даного АТ на одному товарному ринку. В результаті зосередження в його руках значного пакету акцій підприємства-конкурента досягалася економічна концентрація, що потребувала попереднього дозволу антимонопольних органів, проте жоден із братів не звертався за отриманням такого дозволу.

Чи є у Доренка В. Л. зобов'язання перед АТ та його акціонерами? Якщо так, то назвіть підстави виникнення таких зобов'язань. Дайте оцінку положенням ч. 3 ст. 81 ГК України з точки зору зобов'язань акціонера АТ щодо відчуження належних йому акцій.

Що є підставами (юридичними та фактичними) для виникнення зобов'язання Доренка І. Л. перед антимонопольними органами щодо отримання згоди на економічну концентрацію?

Якщо договір дарування буде визнаний судом недійсним, то які саме дії зобов'язані будуть вчинити брати Доренко?

Задача 2. Міська рада на своєму пленарному засіданні прийняла рішення про залучення розташованих на території міста середніх і великих підприємств до виконання соціально-комунальних зобов'язань – участі в благоустрої району в грошовій формі або натуральній – виконанні будівельних робіт щодо реставрації старовинної будівлі та шляхового камінного покриття в центрі міста.

Чи відповідає вимогам закону рішення міськради?

Чи є таке рішення підставою для виникнення соціально-комунальних зобов'язань?

В чому полягає специфіка соціально-комунальних зобов'язань, якщо їх порівнювати, наприклад, з податковими зобов'язаннями?

Завдання для самостійної роботи.

Завдання 1. Опрацювати Закон України «Про заставу». Законспектувати основні положення Закону.

Нормативний матеріал:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. вісн. України. – 2003. – №11. – Ст. 462.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 11.– Ст. 461.
3. Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 р. // Відом. Верхов. Ради України.– 1999. – № 41. – Ст. 372.
4. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14 вересня 1999 р. // Відом.Верхов. Ради України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.
5. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. (в ред. ЗУ від 11грудня 2003 р.) // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 231.
6. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10 квітня 1992р. (в ред. ЗУ від 14 березня 1995 р.) // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 15. – Ст.99.

7. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 01.06.2010 р. // Відом.Верхов. Ради України. – 2010. – № 33. – Ст. 471.
8. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. // Відом.Верхов. Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 524.

Судова практика:

1. Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними: Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 29.05.2013 - [Електронний ресурс] – режим доступу - http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/ppVGSU_15012014_11.pdf.
2. Про деякі питання практики застосування законодавства про оренду (найм) майна: Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 29 травня 2013 року №12. - [Електронний ресурс] – режим доступу - http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/29052013_12.pdf.

Література:

1. Кучер. А.Н. Теория и практика преддоговорногоэтапа: юридический аспект. – М.:2005. – 363 с.
2. Беляневич О.А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти):Монографія.– К.: Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
3. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: Монографія. – К.: ЮрінкомІнтер, 2006. – 392 с.
4. Подцерковний О.П. Грошові зобов'язання господарського характеру: проблемитеорії і практики. – К.: «Юстініан», 2006. – 424 с.
5. Мілаш В.С. Комерційний договір у контексті сучасних ринкових умов: Монографія.– Харків: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. – 440 с.
6. Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності: Навч. пос. – К.: Юрінком Інтер,2008. – 576 с.

7. Договоры в предпринимательской деятельности / Отв. ред. Е.А. Павлодский, Т.Л. Левшина; Ин.-т законодательства и сравнит. правоведения. – М.: Статут, 2008. – 509 с.
8. Мілаш В.С. Окремі питання, пов'язані з укладанням господарських договорів // Підприємство, господарство і право. – 2010. – № 1. – С. 63 - 67.
9. Мілаш В.С. Теоретико-правові засади господарсько-договірної діяльності // Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Серія: економічна теорія та право. – 2010. – Вип 1. – С. 203 – 211.
10. Мілаш В.С. Переддоговірні відносини у сфері господарювання: проблеми теорії та практики // Право України. – 2010. – № 4. – С. 258 - 264.
11. Мілаш В.С. Характеристика суб'єктного складу комерційних договорів і господарсько-договірної правосуб'єктності // Юридична наука, практика і освіта: Збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 2. – С. 19 - 43.
12. Чабан О. Об'єкт інвестиційної діяльності як одна з істотних умов інвестиційного договору (контракту) // Підприємство, господарство і право. – 2011. – № 2. – С. 20 - 23.
13. Гущинська Н. Права й обов'язки сторін за договором купівлі-продажу підприємства як єдиного майнового комплексу // Підприємство, господарство і право. – 2011. – № 3. – С. 28 - 31.

ТЕМА 13. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

План.

1. Поняття та принципи відповідальності в господарському праві
2. Види господарсько-правової відповідальності.
3. Функції господарсько-правової відповідальності та її підстави

4. Поняття та види санкцій. Штрафні санкції за порушення господарських зобов'язань.
5. Відшкодування збитків, завданих не виконанням (неналежним виконанням) господарського договору.
6. Оперативно-господарські санкції та порядок їх застосування.
7. Види адміністративно-господарських санкцій.

Задача 1. ТОВ “Арніка” змінило своє місцезнаходження без повідомлення органу, який проводить державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців і ДПП. Яка відповідальність передбачена діючим законодавством за порушення порядку державної реєстрації змін до установчих документів, зміни місця знаходження суб’єктів господарської діяльності?

Які наслідки відсутності суб’єкта господарювання за місцем знаходження, вказаного в Державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб підприємців?

Які державні органи можуть застосовувати стягнення до суб’єктів господарської діяльності за порушення загального порядку реєстрації суб’єктів господарської діяльності?

Задача 2. ПП “Ніка”, у відповідності до укладеного договору поставки, здійснило відвантаження на адресу ТОВ “Дельта” продукції виробничо-технічного призначення на суму 315 тис. грн., при цьому, частина продукції на суму 76 тис. грн. виявилась некомплектною, в частині продукції на суму 14 тис. грн. були виробничі дефекти, крім цього в порушення умов договору поставки було здійснено недопоставку продукції на суму 168 тис. грн.

Якими нормативними актами передбачені вимоги до встановленого порядку прийому продукції виробничо-технічного призначення по кількості і якості?

Яка відповідальність передбачена діючим законодавством за порушення договору поставки в частині: несвочасної та неякісної поставки, недопоставки продукції?

Чи має право господарський суд зменшити розмір неустойки передбаченої умовами договору поставки чи звільнити відповідача від сплати неустойки?

Задача 3. ТОВ “Сигнал” на фасаді будівлі, в якій орендує приміщення під офіс, розташувало банер з назвою товариства, торговим знаком і основними видами діяльності. Розміщення даного банеру не було погоджено з органами виконавчої влади. Інспекція з питань захисту прав споживачів до ТОВ “Сигнал” фінансові санкції за порушення законодавства про рекламу.

Чи правомірні дії Інспекції з питань захисту прав споживачів?

Чи порушило ТОВ “Сигнал” своїми діями діюче законодавство про рекламу?

Яка відповідальність передбачена для суб’єктів господарської діяльності за порушення законодавства про рекламу?

Задача 4. ВАТ “Перевал”, в межах укладеного зовнішньоекономічного контракту, здійснило передплату в розмірі 850 тис. дол. США на адресу компанії “Юта” (США). В порушення умов контракту компанія “Юта” (США) не здійснило відвантаження оплачених нафтопродуктів.

По закінченні 180 календарних днів з моменту здійснення передплати ДПІ застосувало до ВАТ “Перевал” фінансові санкції за несвоєчасне повернення валютної виручки, а також звернулось в Міністерство економічного розвитку і торгівлі України з клопотанням про застосування до ЗАТ “Перевал” і компанії “Юта” (США) індивідуального режиму ліцензування для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Чи правомірні дії ДПІ?

Яка відповідальність передбачена діючим законодавством України за порушення порядку ведення зовнішньоекономічної діяльності і законодавства по валютних операціях?

Задача 5.ТОВ “Дако” при проведенні своєї господарської діяльності по виробництву і реалізації швейної продукції, використовувало товарний знак ТОВ “Лиса”. Продукція, яка випускалась ТОВ “Дако” не відповідала стандартам якості товарів, які виробляються ТОВ “Лиса”. За неправомірне використання товарного знаку територіальним відділенням Антимонопольного комітету України до ТОВ “Дако” були застосовані фінансові санкції.

Що таке недобросовісна конкуренція та її форми?

Які державні органи мають право здійснювати контроль за дотриманням антимонопольного законодавства?

Якими нормативними актами передбачена відповідальність за порушення антимонопольного законодавства?

Який порядок розгляду справ встановлено за порушення антимонопольного законодавства?

Задача 6.Приватне підприємство „Бузьки” уклало 05 січня 2004 року з Управлінням комунального майна та приватизації Харківської міської ради договір оренди нежитлової одноповерхової будівлі загальною площею 201 кв. метр по вул. Н-ній в місті Харкові для відкриття кафе. З метою створення додаткової зали для VIP клієнтів ПП „Бузьки” здійснило надбудову другого поверху. Будівництво здійснювала будівельна фірма ТОВ „МТМ”. При перевірці інспекцією державного архітектурно-будівельного контролю Харківської області був складений акт, в якому зазначені наступні порушення:

відсутність проектно-кошторисної документації;

відсутність дозволу на будівництво.

Управління комунального майна та приватизації Харківської міської ради повідомило, що не надавало дозволу на проведення будівельних робі, реконструкції та ремонту.

Які державні органи мають право здійснювати державний архітектурно-будівельний контроль, їх компетенція?

Якими нормативними актами передбачена відповідальність за порушення законодавства в сфері містобудування?

Яка відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування?

Який порядок видачі дозволу на виконання робіт з нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту, впорядкування об'єктів містобудування, розширення та технічного переоснащення підприємств?

Які види господарських санкцій можуть бути застосовані до орендатора?

Які види господарських санкцій можуть бути застосовані до виконавця підрядних робіт?

Які види господарсько-правових санкцій можуть бути застосовані до орендатора?

Задача 7. ЗАТ «Колос України» (Підрядник) за договором підряду з ТОВ «Домашній хліб» (Замовник) намолотило 50 тон муки із зерна останнього. За умовами договору Підрядник зобов'язався зберігати муку в тарних мішках на своєму складі на протязі 3 місяців, а

Замовник зобов'язувався, по мірі необхідності, на протязі вказаного терміну отримати муку та здійснити її самовивіз. За виконані роботи Замовник зобов'язаний сплатити 14 тисяч гривень в 10 денний строк з моменту виконаних робіт, за зберігання муки сторони визначили плату в розмірі, яка розраховувалася: 30 гривень в місяць за 1 метр квадратний площі займаної мукою на складі при умові дотримання встановлених правил штабелювання. Свої зобов'язання щодо оплати робіт за виконані роботи Замовник не виконав.

В результаті дорожньо-транспортної пригоди при взаємодії двох транспортних засобів, які належали Підряднику та Замовнику обидві вантажівки отримали значні ушкодження. За результатами висновку органів ДАІ винною особою в скоєні ДТП визнано водія ТОВ «Домашній хліб».

Голова правління ЗАТ «Колос України» направив ТОВ «Домашній хліб» вимогу, в якій зазначив, що не видасть

муку до тих пір, доки не буде погашена заборгованість за виконані роботи за помел муки, заборгованість за зберігання муки та витрати на ремонт вантажівки в розмірі 45 000 гривень відповідно до висновків спеціаліста товарознавця. Визначить правову природу відносин, які виникли між сторонами, та охарактеризуйте їх.

Яка відповідальність передбачена законодавством за невиконання чи неналежне виконання господарсько-правових зобов'язань?

Які способи забезпечення господарсько-правових зобов'язань ви обрали би до вказаних договірних відносин ?

Що таке оперативно-господарські санкції, їх ознаки Як співвідносяться оперативно-господарські санкції з категорією «самозахист цивільного права», «спосіб забезпечення виконання зобов'язань»?

Дайте оцінку діям сторін договору та Голови правління ЗАТ «Колос України»

Нормативний матеріал:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 // Офіц. вісн. України. - 2003.- №11 (28.03.2003). - Ст. 462.
2. Про державну податкову службу в Україні: Закон України від 04.12.90р. // Відом.Верхов. Ради України. – 1991. - №6.
3. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001р. // Відом.Верхов. Ради України – 2001. - №12.
4. Про виконавче виробництво: Закон України від 21.04.99р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. - №24.
5. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузізовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.98р. №351-XI // Відом.Верхов. Ради України. – 1999, № 5-6, Ст. 44.
6. Про рекламу: Закон України від 03.07.96р. №270/96-ВР// Відом. Верхов. Ради України - 1996 - №39- Ст. 181
7. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.91р. N 1023-XII// Відом.Верхов. Ради України – 1991 - №30- Ст.379

8. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.96р. N236/96-ВР// Відом. Верхов. Ради України - 1996 - №36 - Ст.164

Судова практика :

1.Про деякі питання практики застосування законодавства про відповідальність за порушення грошових зобов'язань: Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 17 грудня 2013 року №14. - [Електронний ресурс] – режим доступу - http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/271213_14.pdf .

Література:

1. Вінник О.М. Господарське право: Навчальний посібник. – 20ге вид: змін. та доп.– К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 766 с.
2. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: у 2-х частинах. Ч. 1. – Х.: Право,2008. – 496 с.
3. Чернодчук В., Чернодчук Т. До питання щодо оперативного-господарських санкцій // Підприємництво, господарство і право. – 2001. - №3
4. Глібко С.В. Пеня за порушення строків розрахунків в зовнішньоекономічній діяльності як адміністративно-господарська санкція // Проблеми законності: Акад. зб. наук пр. / відп. ред. В.Я. Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010. – Вип.. 109. – с. 130-140 .

2. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

ТЕМА 1. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО. СУДОВІ ПРОЦЕДУРИ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО

Завдання 1.Опрацювати Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992. в редакції [Закону № 4212-VI від 22.12.2011.](#) -

[Електронний ресурс] – режим доступу -
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.

Дати письмові відповіді на питання :

1. Що таке банкрутство?
2. Визначити правове становище боржника і кредитора (кредиторів) у справах про банкрутство.
3. Визначити заходи щодо запобігання банкрутству боржника та позасудові процедури.
4. Охарактеризуйте порядок і наслідки порушення провадження у справі про банкрутство.
5. Назвіть зміст та наслідки підготовчого засідання господарського суду у справі про банкрутство.
6. Назвіть зміст та наслідки попереднього засідання господарського суду у справі про банкрутство.
7. У чому полягає зміст розпорядження майном боржника як судової процедури у справі про банкрутство?
8. Визначте умови і зміст процедури санації.
9. Охарактеризуйте поняття та порядок укладення мирової угоди.
10. Визначте умови та наслідки визнання боржника банкрутом і застосування ліквідаційної процедури.
11. Щотаке звіт ліквідатора? Які наслідки його затвердження (незатвердження)?

Розв'яжіть ситуації.

1. ПАТ «Експорт» звернулося до господарського суду із заявою про визнання ТОВ «Сервіс» банкрутом, оскільки згідно з актом звірки проведених розрахунків заборгованість останнього в розмірі 124 тис. грн. не була сплачена протягом трьох місяців.

Яку ухвалу має винести господарський суд? Які умови встановлені для порушення провадження у справі про банкрутство? Обґрунтуйте свою відповідь.

2. ТОВ “Зірка” як кредитор приватного підприємства “Альбатрос” звернулося до господарського суду Черкаської області із заявою про визнання приватного підприємства банкрутом як такого, щопротягом 6 місяців не сплачує ТОВ “Зірка” борг у сумі 347 тис. грн. Проте у порушенні справи про банкрутство було відмовлено з тієї підстави, що основні виробничі потужності ТОВ “Зірка” розташовані в Київській області, хоча місцем його реєстрації є с. Чаусове в Черкаській області.

Чи правомірні дії господарського суду? За наявності яких підстав може бути відмовлено у порушенні провадження у справі про банкрутство? Які документи має подати кредитор для порушення провадження у справі про банкрутство його боржника?

3. За заявою трьох кредиторів ТОВ «Техпідком» було порушено провадження у справі про банкрутство і після публікації повідомлення про це в офіційних, визначених законом, органах преси, надійшли заяви ще від 15 кредиторів.

Чи є різниця в правовому статусі кредиторів, які ініціювали справу про банкрутство, та кредиторами, які з’явилися згодом, після публікації відповідного повідомлення? Яким чином мають бути організовані кредитори, аби бути стороною у справі про банкрутство? У який спосіб кредитори ухвалюють свої рішення? Які питання мають погоджуватися з кредиторами (створеним ним органом)? Крім кредиторів та боржника, які особи беруть участь у справі про банкрутство?

4. В господарський суд м. Києва постуила заява ПАТ «Техномістобуд» про оголошення банкрутом контрагента заявника ТОВ «Парнас». Після порушення провадження у справі про банкрутство позачергові збори учасників ТОВ «Парнас» вирішили укласти договір купівлі-продажу будівлі ремонтного цеху, що йому належить. ПАТ «Техномістобуд» письмово вимагало розірвати укладений договір, оскільки він

порушує законодавч і обмеження щодо розпорядження майном, а також права кредиторів ТОВ-боржника. Керівництво ТОВ «Парнас» пред'явило контраргументи наступного характеру: 1) в ухвалі про порушення провадження нічого не сказано про призначення арбітражного керуючого; 2) жодних арештів накладено не було; 3) договір купівлі-продажу укладений за рішенням загальних зборів, яке є вищим органом товариств, не виконує управлінські функції, у той час, як законодавство про неплатоспроможність передбачає обмеження повноважень тільки органів управління товариства-боржника, тобто генерального директора.

Як вирішити дану ситуацію?

5. Після порушення провадження у справі про банкрутство ТОВ «Свічадо» ухвалою суду був призначений розпорядник майном боржника підприємець Попов В.С, який мав ліцензію арбітражного керуючого і чия кандидатура була запропонована кредиторами. Проте боржник заперечував проти цієї кандидатури, вважаючи Попова В.С. заінтересованою особою (за рік до цього між боржником і Поповим В.С. були встановлені договірні відносини щодо спільного здійснення одного інвестиційного проекту, який досі не завершений, але Попов В.С. відступив свою частку в проекті своєму синові, коли дізнався про намір кредиторів ініціювати справу про банкрутство ТОВ «Свічадо»).

Які вимоги ставляться до розпорядника майном боржника? З якою метою запроваджується процедура розпорядження майном боржника? Які функції та повноваження розпорядника майном боржника? Чи має право боржник за даних обставин наполягати на заміні розпорядника майна?

Рекомендована література:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою 28 червня 1996р.// ВВР України. - 1996. - №30. - Ст. 141.

2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003р. - [Електронний ресурс] – режим доступу - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003р. - [Електронний ресурс] – режим доступу - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992. В редакції [Закону № 4212-VI від 22.12.2011](#). - [Електронний ресурс] – режим доступу - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
5. Про затвердження Положення про автоматизовану систему з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 16 січня 2013р. №1. - [Електронний ресурс] – режим доступу - http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/ppVGSU_16012013_1.pdf.
6. Про затвердження Положення про порядок проведення санації до порушення провадження Вищого господарського суду України від 17.12.2013р. №15. . - [Електронний ресурс] – режим доступу . - http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/271213_5.pdf.
7. Про затвердження Положення про порядок офіційного оприлюднення відомостей про справу про банкрутство: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17.12.2013р. №16. - [Електронний ресурс] – режим доступу: http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/271213_16.pdf.
8. Про Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (у редакції Закону України від 22.12.2011 № 4212- VI): Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 28.03.2013р. № 01-06/606/2013.- [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/1171/>.
9. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 2-е вид., перероб. і допов. / За заг. ред. Г. Л. Знаменського, В. С. Щербини; Кол. авт.: О. А. Беянеич, О.

- М. Вінник, В. С. Щербина та ін. - К.: ЮрінкомІнтер, 2008. - 720 с.
10. Пригуза П.Д., Пригуза А.П. Науково-практичний коментар Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» . - Х.: Видавництво "ТДС", 2013. – 304 с.
11. Господарське право. Навчальний посібник. /Несинова С.В., Воронко В.С., Чебикіна Т.С. за заг. ред. С. В. Несиной. –К.: Центр учбової літератури, 2012. – 564 с.
12. Господарське право : підручник. за заг. ред. Д. В. Задихайла, В. М. Пашкова. – К.: Право, 2012. – 696с.
13. Мілаш В.С. Господарське право у 2 частинах. – Х.: Право, 2010.
14. Щербина, В.С. Господарське право : підручник / В.С.Щербина. — 5-те вид., перероб. і допов. — К.: ЮрінкомІнтер, 2012. — 600 с.

3. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО” Загальна частина.

1. Поняття господарського права України. Предмет, мета та метод господарського права України.
2. Поняття, ознаки та види господарських відносин. Учасники відносин у сфері господарювання.
3. Основні принципи правового регулювання господарських відносин та їх значення під час здійснення господарсько-правового впливу.
4. Система господарського законодавства України. Напрямки модернізації господарського законодавства.
5. Поняття та види господарської діяльності. Відмежування господарської діяльності від господарського забезпечення діяльності негосподарюючих суб'єктів.
6. Поняття, ознаки та класифікація суб'єктів господарювання.
7. Фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності.
8. Підприємство та його види.

9. Державні унітарні підприємства та їх види.
10. Установчі документи господарських організацій. Вимоги до оформлення документів, які подаються державному реєстратору..
11. Правове регулювання реєстрації суб'єктів господарювання. Державний реєстратор.
12. Поняття та види господарських товариств.
13. Особливості правового статусу акціонерного товариства (у порівнянні з іншими формами господарських товариств).
14. Порядок створення акціонерного товариства.
15. Правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю.
16. Особливості правового статусу повного товариства.
17. Правовий статус командитного товариства.
18. Поняття та види кооперативів. Порядок управління.
19. Господарські об'єднання (асоціації, корпорації, консорціуми, концерни).
20. Холдингові компанії.
21. Торгово-промислові палати.
22. Товарні біржі.
23. Правовий статус фондових бірж.
24. Речові права у сфері господарювання: право власності, право господарського відання, право оперативного управління та інші.
25. Майно суб'єктів господарювання та джерела його формування.
26. Майновий стан та облік майна суб'єкта господарювання. Оцінка майна та майнових прав.
27. Використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності.
28. Поняття та види господарських зобов'язань. Підстави виникнення господарських зобов'язань.
29. Поняття господарського договору. Істотні умови господарських договорів.
30. Загальний порядок укладення господарських договорів. Особливості укладення договорів за конкурсом, на аукціоні

- (публічних торгах), на біржах, за державним замовленням.
Укладення господарських договорів за рішенням суду.
31. Порядок зміни та розірвання господарських договорів.
 32. Загальні умови виконання господарських зобов'язань.
 - Підстави припинення господарських зобов'язань.
 33. Підстави та наслідки визнання господарського договору недійсним, неукладеним.
 34. Поняття, умови та правові форми державно-приватного партнерства.
 35. Особливості договорів, укладених в рамках державно-приватного партнерства.
 36. Поняття та форми господарсько-правової відповідальності.
 37. Поняття та види санкції в господарському праві.
 38. Відшкодування збитків.
 39. Штрафні санкції.
 40. Оперативно-господарські санкції.
 41. Адміністративно-господарські санкції.
 42. Поняття та значення державного регулювання економіки. Засоби державного регулювання господарської діяльності.
 43. Ліцензування: порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій.
 44. Державна система стандартизації та її правові джерела. Види стандартів в Україні.
 45. Сертифікація товарів та послуг.
 46. Правові джерела регулювання ціноутворення в Україні. Види цін та тарифів, порядок їх встановлення. Відповідальність за порушення законодавства про ціни.
 47. Державна підтримка малого підприємництва.
 48. Контроль за здійсненням господарської діяльності. Порядок проведення перевірок суб'єктів господарської діяльності.
 49. Державна регуляторна політика.
 50. Поняття неплатоспроможності та банкрутства.
 51. Підстави та порядок порушення справи про банкрутство.
 52. Стадії провадження у справах про банкрутство.

53. Розпорядження майном боржника. Заходи щодо нагляду та контролю за управлінням та розпорядженням майном боржника.
54. Санація у справі про банкрутство.
55. Ліквідація. Підстави прийняття постанови про банкрутство. Наслідки визнання боржника банкрутом та припинення підприємницької діяльності.
56. Черговість задоволення вимог кредиторів по Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".
57. Поняття економічної конкуренції. Загальна характеристика правопорушень в сфері конкуренції
58. Правовий статус Антимонопольного комітету України, його структура та компетенція.
59. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання.
60. Зловживання монопольним становищем на ринку.
61. Контроль за концентрацією суб'єктів господарювання.
62. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення.
63. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
64. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
65. Поняття суб'єктів природних монополій та суміжних ринків. Органи, що здійснюють державне регулювання діяльності природних монополій.
66. Порядок розгляду справ про порушення конкурентного законодавства. Стадії розгляду справ.

Особлива частина

67. Торговельна діяльність як різновид господарської діяльності. Види торгівлі та торговельної діяльності.
68. Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів. Ліцензування та патентування торговельної діяльності.
69. Організаційні форми торговельної діяльності.

70. Порядок обліку торговельних операцій. Правове регулювання застосування реєстраторів розрахункових операцій та товарно-касових книг.
71. Правове регулювання торгівлі спиртом, алкогольними напоями, тютюновими виробами.
72. Правове регулювання деяких видів посередницько-торгівельної діяльності: поставка, енергопостачання, оренда майна, лізинг.
73. Зовнішньоекономічні відносини як об'єкт правового регулювання. Джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
74. Зовнішньоекономічний контракт: поняття, порядок укладання. Вимоги до форми контракту. Право країни, що визначає права та обов'язки сторін.
75. Базисні умови поставок.
76. Платіжні умови та джерела їх регулювання.
77. Захисні застереження.
78. Арбітражне застереження. Порядок розгляду справ інститутами міжнародного комерційного арбітражу.
79. Договір міжнародної купівлі - продажу товарів.
80. Угоди з давальницькою сировиною.
81. Франчайзингові та ліцензійні зовнішньо-економічні угоди.
82. Система державного регулювання зовнішньо - економічної діяльності в умовах членства України в СОТ. Ліцензування та квотування ЗЕД.
83. Поняття банківської системи України, її структура.
84. Правове становище Національного банку України.
85. Форми регулювання банківської діяльності і надзору Національного банку України та його повноваження. Індикативне та адміністративне регулювання банківської діяльності.
86. Система банківських операцій.
87. Розрахунково-касові операції банків.
88. Банківські рахунки. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків.

89. Правове регулювання касових операцій банків. Права і обов'язки сторін договору на розрахунково-касове обслуговування.
90. Правові основи безготівкових операцій в народному господарстві.
91. Кредитні операції банків. Види банківського кредиту (банківської позики).
92. Поняття страхової діяльності. Суб'єкти ринку страхових послуг.
93. Компетенція уповноважених органів в сфері нагляду за здійсненням страхової діяльності. Контроль та нагляд за здійсненням страхової діяльності.
94. Правовий статус страховика. Посередницька діяльність у сфері страхування.
95. Правові особливості договору страхування.
96. Поняття та організація фондового ринку в Україні. Його учасники та регулятори.
97. Цінні папери та їх класифікація.
98. Державне регулювання фондового ринку.
99. Облік права власності на цінні папери. Національна депозитарна система.
100. Правове регулювання розміщення цінних паперів (емісії).
101. Види професійної діяльності на фондовому ринку.
102. Діяльність з торгівлі цінними паперами.
103. Організатори торгівлі цінними паперами
104. Поняття та кваліфікаційні ознаки інвестиційної діяльності. Поняття, ознаки та класифікація інвестицій.
105. Класифікація та види інвестиційних договорів. Інвестиційні договори з особливим суб'єктним складом (концесійні угоди, угоди про розподіл продукції).
106. Інститути спільного інвестування та особливості їх організаційно-правових форм та порядку діяльності.
107. Правове регулювання іноземного інвестування. Усунення дискримінації вітчизняних інвесторів та підприємств, заснованих ними, у порівнянні з підприємствами з іноземними інвестиціями.

108. Спеціальні правові режими інвестиційної діяльності.

109. Інвестування резидентами України за межами України.

110. Правове регулювання інноваційної діяльності: джерела. Поняття інновацій.

111. Державне регулювання інноваційної діяльності: засоби та механізми реалізації.

112. Система засобів державного регулювання інноваційної діяльності.

113. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності.

114. Правові форми комерціалізації інноваційних продуктів: договори на створення та реалізацію науково-технічної продукції, договори передачі майнових прав на об'єкти інтелектуальної (промислової) власності, ліцензійні договори та інші.

115. Спеціальні суб'єкти інноваційного ринку: технопарки, наукові парки, науково-дослідні установи та інші.

